

UCHWAŁA NR LXVI.724.2023
RADY MIEJSKIEJ W BOGUCHWALE

z dnia 30 listopada 2023 r.

**w sprawie „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Boguchwała na 2024 rok”.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 Ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2023.40 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2023.2151t.j.), a także zadań wynikających z art.10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2023.1939 t.j.) Rada Miejska w Boguchwale uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Boguchwała na 2024 rok, stanowiący załącznik do Uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Boguchwały.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej
w Boguchwale

Piotr Pustelny

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY BOGUCHWAŁA

NA ROK 2024

Sporządziła:

Żaneta Lencewicz

I.	WPROWADZENIE	4-5
II.	DIAGNOZA	5-9
2.1	GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	9-12
2.2	ALKOHOL WŚRÓD MŁODZIEŻY	12-13
2.3	SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE, NARKOTYKI I DOPALACZE WŚRÓD MŁODZIEŻY ..	13-14
2.4	UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE	14-15
2.5	WPŁYW PANDEMII	15-16
2.6	WPŁYW INFLACJI	16-17
III.	CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU	17-23
IV.	ZADANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	23-24
V.	ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	24
VI.	REALIZATORZY	24-25
VII.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	25
VIII.	PRZEWIDYWANE EFEKTY PROGRAMU	26

I. WPROWADZENIE

Gminny program rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii powinien w najlepszy możliwy sposób promować zdrowie, zapobiegać używaniu alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz rozwiązywać problemy wynikające z ich używania i uzależnienia się od nich. Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy art. 7 ustawy o samorządzie gminnym, a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności i pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii. Wykonywany jest poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej. W Gminnym Programie Profilaktyki uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty,

zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art.22 ust.3, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących przeprowadzoną zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowi lokalną strategię z zakresu profilaktyki, integracji społecznej osób uzależnionych oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania substancji uzależniających. Dostosowany jest do specyfiki problemów występujących w gminie, uwzględniając lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym.

Zadania wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, przez działalność wychowawczą i informacyjną, leczenie, zapobieganie i usuwanie następstw z powodu nadużywania alkoholu, narkomanii, uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Program określa kierunki podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Wskazuje podmioty odpowiedzialne za realizację, określa źródła finansowania zadań, przedstawia zadania własne gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Boguchwała opracowano zgodnie z ww. wymienionymi ustawami oraz ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym oraz Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025.

II. DIAGNOZA

Szkodliwe używanie alkoholu oraz narkotyków powoduje szkody zdrowotne i społeczne; naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Problemy związane z alkoholem oraz innymi substancjami psychoaktywnymi powodują wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Konieczne staje się podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia popytu i podaży środków, oraz realizacja zadań mających na celu redukcję szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania substancji

psychoaktywnych. Działania te powinny być realizowane na poziomie regulacji prawnych i działań lokalnych.

Nadużywanie alkoholu staje się coraz większym problemem i wyraźnie zmienia swoje oblicze. Alkoholizm to nie jest problem wieku, tylko wzorców i modelu funkcjonowania oraz agresywnej reklamy firm produkujących alkohol. Najbardziej widoczna w mediach jest reklama firm piwowskich, które wykorzystują w spotach mechanizm naśladownictwa i utożsamiają spożywanie alkoholu z przyjemnościami. Istotne jest kiedy następuje inicjacja alkoholowa i jaką funkcję pełni alkohol w rodzinie i środowisku. W obecnym czasie nie można powiedzieć, że ludzie w jakimś wieku są nienarażeni. Wiele osób zaczyna nadużywać alkohol po przejściu na emeryturę, z braku zajęcia, bo nie potrafią inaczej zagospodarować czasu wolnego. Alkohol jest łatwo dostępny, ceny na stosunkowo niskim poziomie, częstowanie alkoholem dzieci, brak świadomości konsekwencji zdrowotnych, społecznych i rodzinnych przyczynia się do zwiększenia konsumpcji alkoholu.

Z badań i informacji zamieszczanych w publikacjach wynika, że Polacy piją bardzo dużo, o wiele za dużo. Pod postacią piwa, wina i wódki łącznie w przeliczeniu na osobę wielkość spożywanego alkoholu sięga poziomu 10,3 l czystego alkoholu i ma tendencję wzrostową. Struktura konsumpcji zdominowana jest przez piwo (58,4%) na drugim miejscu jest wódka i wyroby spirytusowe (34,2%) trzecie miejsce zajmuje wino oraz miody pitne (7,4%).¹ Dane te są uśrednione, ponieważ w społeczeństwie są osoby, które nie piją alkoholu w ogóle, ale też takie, które piją go w ilościach znacznie przekraczających średnią statystyczną. Szacuje się, że 20-30% populacji stanowią osoby niepijące – osoby starsze, chorzy, kobiety w ciąży, matki karmiące i część młodzieży. Wśród pijących alkohol dorosłych Polaków 25% sięga po alkohol co najmniej raz w tygodniu. Natomiast grupa najwięcej pijących stanowi 7,3% konsumentów napojów alkoholowych spożywa 46,1% całego wypijanego alkoholu. W grupie tej znajdują się osoby uzależnione od alkoholu. Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych szacuje, że osób uzależnionych od alkoholu jest 900 tys., osób pijących szkodliwie lub ryzykownie może być nawet 2,5 mln. Dysproporcje spożywanego alkoholu w zależności od grupy mogą być bardzo

---

¹ Spożycie alkoholu w Polsce – dane opublikowane na stronie internetowej Polskiej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

duże. Na podstawie danych Eurostat szacujemy populację osób nadużywających alkoholu w Unii Europejskiej na **27,8 mln osób**.

Osób **pijących alkohol do 4 dni w tygodniu** jest ok. **4,7 mln** (12% populacji), statystyczny przedstawiciel tej grupy to:

- osoba w wieku 20-59 lat (obie płcie),
- mający co najmniej wykształcenie średnie,
- żyjący w związku i pracujący.

Główny Urząd Statystyczny szacuje **populację Polaków**, która **pije alkohol przez 5 dni w tygodniu** lub częściej na **ponad 820 tys.** (2% populacji). Do grupy tej należą:

- mężczyzna w wieku 30-59 lat,
- słabiej wykształcony,
- żyjący w związku,
- pracujący lub poszukujący pracy

Nikt z osób pijących nie planuje, że jego sytuacja życiowa i zdrowotna ulegnie pogorszeniu lub doprowadzi do choroby alkoholowej. Osoby sięgające po alkohol oczekują poprawy samopoczucia, zrelaksowania się, przełamania barier w nawiązywaniu nowych kontaktów itp.

Warto zastanowić się jaką grupę tworzą osoby pijące? Ponieważ do niedawna w świadomości utrzymywał się fakt, że osoby uzależnione to ludzie z niskim wykształceniem, bez perspektyw życiowych. Upijanie się kojarzyło tylko z przynależnością do grup zmarginalizowanych i osób wykluczonych społecznie. Obecnie coraz częściej problemy z alkoholem mają osoby wykształcone, majątne, przedstawiciele elit. Mitem jest, że problem alkoholowy dotyczy osób z nizin społecznych. Według Diagnozy Społecznej z 2015 roku wiele z zawodów wykonywanych przez tzw. „białe kołnierzyki” charakteryzuje się wysokim odsetkiem osób nadużywających alkoholu. Zjawisko to nie jest jeszcze mocno rozpowszechnione, jednakże tendencja ta staje się coraz bardziej wyraźna. Kolejną zauważalną zmianą jest fakt, że coraz więcej kobiet sięga po alkohol. Do spożycia alkoholu przyznaje się obecnie 80% Polek i powoli zbliża się do liczby pijących

mężczyzn 89%. Polki sięgają po alkohol bo lubią, bo chcą, bo je na to stać lub z powodu zmartwień, dla pocieszenia, stosują alkohol jako reduktor lęku lub na spokojny sen. Liczba uzależnionych kobiet w ostatnich latach wyraźnie wzrosła. Następną istotną zmianą w trendach alkoholowej konsumpcji to rosnące spożycie alkoholu wśród młodzieży. Aktualne badania wskazują, że młodzież pije alkohol bo lubi, a konsumpcję utożsamia z dobrą zabawą, chce aby życie było wesołe, a nie dlatego że mają problemy i nie radzą sobie ze swoim życiem. Dawniej uważało się, że po alkohol sięga młodzież problemowa, mająca problemy w nauce, niskim statusie materialnym. Jednak obecnie dzieci z zamożnych rodzin piją więcej niż ich biedniejsi rówieśnicy. Konsekwencje spożywania nadmiernej ilości alkoholu ponoszą wszyscy; społeczeństwo, rodzina i osoba uzależniona. Pijani kierowcy stwarzają niebezpieczeństwo utraty zdrowia, a nawet życia dla samych siebie, pasażerów i innych uczestników ruchu drogowego. Kobiety w ciąży pijąc nawet niewielkie ilości alkoholu mogą przyczynić się do utraty zdrowia swojego dziecka, które w przyszłości będzie obciążone różnymi defektami w rozwoju i zachowaniu. Osoby dorosłe, zarówno mężczyźni jak i kobiety pijąc alkohol przyczyniają się do powstania u nich choroby alkoholowej, która wymaga długotrwałego leczenia, terapii i rehabilitacji, utraty pracy i rodziny.

W rodzinie alkoholowej zachwiane są granice psychologiczne poszczególnych osób. Prowadzą one do zakłócenia planowania, komunikacji i reakcji emocjonalnych. Życie w takiej rodzinie jest przepełnione stresem, który może trwać latami. Doświadczenie to pozostawia ślady u wszystkich członków rodziny – dorosłych i dzieci. Przyczynia się do gorszego funkcjonowania jednostki w społeczeństwie i rodzinie, może również przenosić złe wzorce na następne pokolenia.

Choroba alkoholowa staje się coraz bardziej powszechna. Pojawiają się różne jej objawy. Jednym z nich jest poranne picie na kaca lub klinowanie. Świadczą one o przestrojeniu organizmu i stąd biorą się ciągi alkoholowe. Kolejnym objawem uzależnienia jest niepamięć tego co się robiło w dniu poprzednim. Wraz z rozwojem choroby alkoholowej rozwija się tolerancja na alkohol, najpierw wzrasta ilość wypitego alkoholu, a na dalszym etapie pojawia się spadek tolerancji na alkohol i do upicia wystarczy znacznie mniejsza ilość. Od strony klinicznej o uzależnieniu świadczy przede wszystkim tzw. głód alkoholowy oraz utrata kontroli nad piciem. Człowiek uzależniony nie

potrafi przerwać picia dopóki jest alkohol w butelce lub w domu i wypija więcej niż by chciał. Osoby takie często obiecują bliskim, że więcej już nie będą pić, ale to tylko puste deklaracje.

Wyniki Narodowego Testu Zdrowia Polaków w 2023 roku pokazują, że generalnie spadła liczba osób sięgających po alkohol, jednakże wzrosło codzienne spożycie tej używki. Zaledwie tylko 20% Polaków deklaruje całkowitą abstynencję, to jest wynik taki sam jak rok wcześniej, a z tego wynika że codziennie po alkohol sięga co 10 Polak.

2.1. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Osoby uzależnione, które same nie chcą podjąć leczenia i terapii można zgłosić do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, za pośrednictwem, której zostanie uruchomiona procedura zobowiązania do leczenia odwykowego. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Boguchwale podejmuje działania i czynności zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wobec osób uzależnionych od alkoholu, w celu poddania się leczeniu odwykowemu. Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny, kieruje się na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Boguchwale oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguchwale za rok 2023 - stan na 30.09.2023 r.

1. Liczba rozpatrzonych wniosków o wszczęcie postępowania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu: **29**
2. Liczba osób uczestnicząca w rozmowach interwencyjno-motywujących: **56**
3. Rozpatrzenie spraw w zakresie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu i skierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Rzeszowie – III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich: **8**
4. Założonej procedury „Niebieska Karta” przez członka GKRPA: **3**
5. Udział członków GKRPA w posiedzeniach grup roboczych ds. Przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie: **69**
6. Udział członka GKRPA w posiedzeniach zespołu interdyscyplinarnego: **4**

7. Realizacja „planu priorytetowego” mającego na celu poprawę poczucia bezpieczeństwa w wytypowanych miejscach tj. spożywanie alkoholu w miejscu niedozwolonym, w ramach współpracy z funkcjonariuszami komisariatu policji w Boguchwale – dzielnicowymi: W roku 2023 zostały przedłożone „Plany Priorytetowe” przez Komisariat Policji w Boguchwale i obejmowały podjęcie wspólnych działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Boguchwała oraz interwencje w rejonie: sklepu spożywczo – przemysłowego Delikatesy GS Nr 24 w Woli Zgłobieńskiej 91; sklepu spożywczo – przemysłowego Delikatesy GS nr 24 w Woli Zgłobieńskiej 91;
8. Ilość rodzin (w których występuje problem uzależnienia) objętych pomocą z MOPS Boguchwała (poradnictwo, rozmowy dyscyplinujące, wspierające, motywowanie do podjęcia terapii p/alkoholowej lub utrzymania abstynencji): **59**

Przemoc w rodzinie bardzo często jest związana z nadużywaniem alkoholu. Osoby znajdujące się w stanie nietrzeźwości tracą samokontrolę i mogą zachowywać się w nieprzewidywalny sposób. Pod wpływem alkoholu zanikają istniejące w człowieku hamulce, wewnętrzne zakazy krępujące jego zachowanie. Częste nadużywanie alkoholu prowadzi do nasilenia się zachowań agresywnych. Mimo, że pijany człowiek nie potrafi logicznie myśleć, rozumieć i oceniając swoich czynów oraz nie docierają do niego racjonalne argumenty, to nie można w żaden sposób usprawiedliwiać jego agresywnych zachowań. Uzależnienie od alkoholu sprawcy przemocy nie jest okolicznością łagodzącą. To sam sprawca, wprowadzając się w stan nietrzeźwości, jest w pełni odpowiedzialny za swoje czyny. Uzależnienie od alkoholu wywiera zły wpływ nie tylko na osobę, która pije, ale stanowi poważne zagrożenie dla innych członków rodziny. Życie z osobą uzależnioną może doprowadzić do współuzależnienia. Stan taki jest bardzo niebezpieczny, gdyż podtrzymuje picie i utrudnia wyjście z nałogu. Zarówno osoby uzależnione jak i współuzależnione wymagają specjalistycznej pomocy terapeutycznej.

W rodzinach z problemem alkoholowym akty przemocy występują dwukrotnie częściej, niż w rodzinach wolnych od tego problemu. Ofiarami sprawców przemocy są partnerzy, ale również i dzieci. Stosowana przez rodziców/dorosłych przemoc odciska swój ślad w psychospołecznym funkcjonowaniu dziecka, niekorzystnie wpływa również na proces jego

rozwoju intelektualnego, fizycznego i społeczno – emocjonalnego. Osoby przebywające w atmosferze przemocy mają podstawowe braki socjologiczne, a także zaburzenia związane z poczuciem własnej tożsamości, które utrudnia jednostce prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie.

W Boguchwale od lat funkcjonuje Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zajmuje się rodzinami w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Współpracując ze specjalistami diagnozuje sytuację w rodzinie, a następnie podejmuje działania w środowisku zagrożonym przemocą, aby przeciwdziałać temu zjawisku. Przemoc w rodzinie to każde celowe działanie lub brak działania, np. zaniedbywanie, które powodują krzywdę i cierpienie fizyczne albo psychiczne członka rodziny. Sprawca przemocy wykorzystuje przewagę nad ofiarą i narusza jej podstawowe prawa, takie jak godność, wolność i nietykalną cielesną.

Przemoc w rodzinie osłabia relacje, więzi, poczucie bezpieczeństwa, utrudnia rozwój każdego z członków rodziny. Bardzo często jest tak, że zostaje w tajemnicy, ofiara nie zawsze ma tyle siły, aby szukać pomocy, a sprawca nie widzi nic złego w swoich czynach. Z badań wynika, że to kobiety najczęściej są ofiarami przemocy, a mężczyźni sprawcami.

Tabela 1. Dane Komisariatu Policji w Boguchwale na przestrzeni kilku lat:

	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Ilość interwencji domowych po spożyciu alkoholu	88	147	62	69
Czynności wyjaśniające w sprawach o wykroczenie wobec kierujących po użyciu alkoholu	7	0	2	0
Postępowania związane z kierowaniem w stanie nietrzeźwości	13	7	7	7
Liczba osób doprowadzonych do Izby Wytrzeźwień	75	80	62	54
Ilość wdrożonych procedur tzw. „Niebieskich Kart”	16	11	6	10
Liczba prowadzonych postępowań związanych z posiadaniem narkotyków	0	0	0	1

2.2. ALKOHOL WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY

Źródła problemu picia alkoholu przez dzieci i młodzież od lat są niezmiennie i dobrze znane: ogromna dostępność alkoholu, przyzwolenie wielu dorosłych na picie alkoholu przez nieletnich, szeroka reklama budująca m.in. obraz piwa jako napoju bezpiecznego i kojarzącego się z relaksem i zabawą. Od 2020 roku doszła do tego pandemia COVID-19, która miała wpływ na ograniczenie działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży.

Ekspertki zwracają uwagę na różne aspekty tego, jak pandemia COVID-19 wpłynęła na problem spożycia alkoholu przez dzieci i młodzież - czas pandemii zmienił warunki życia społecznego młodzieży: przyniósł izolację, naukę w trybie zdalnym w warunkach domowych, utrudnił a tym samym ograniczył bezpośrednie kontakty z rówieśnikami.

Nasilenie się problemu spożywania alkoholu przez nieletnich nie musi więc oznaczać, że zaczęli oni pić więcej. Skala problemów osób młodych, które trafiają do specjalistycznych miejsc pomocy, na pewno nie maleje.

Napoje wysokoprocentowe mogą stanowić znieczulenie negatywnych emocji, które są spowodowane trudną sytuacją rodzinną. Dzieci alkoholików statystycznie są bardziej narażone

na popadnięcie w nałóg od swoich rówieśników. Uzależnieni opiekunowie nie zaspokajają fizycznych i psychicznych potrzeb dziecka. W domu brakuje rodzinnego ciepła, miłości i bezpieczeństwa. Dla takiej osoby alkohol nie jest niczym wyjątkowym - to coś na porządku dziennym.

Działania profilaktyczne są bardzo istotne, aby młodzi ludzie byli świadomi negatywnych skutków, jakie niesie za sobą długofalowe spożywanie napojów wysokoprocentowych. Dobre wzorce i częste rozmowy w rodzinie mogą kształtować odpowiedzialną postawę młodzieży do używek. Wiedza na temat działania alkoholu na organizm i zachowań człowieka pod jego wpływem buduje świadomość młodego pokolenia. Profilaktykę należy przeprowadzać się następujących miejscach:

- szkoła
- dom rodzinny
- media

Promowanie zdrowego trybu życia jest niezwykle istotne. Dzieci od najmłodszych lat powinny uprawiać dowolną dyscyplinę sportową. Wykształtowane za młodu dobre nawyki z pewnością zaowocują w przyszłości. Młodzież lubiąca sport chętniej wyjdzie ze znajomymi na rower, basen czy w grę w tenisa. Takie spędzanie czasu jest lepszą alternatywą niż spotkania na piwo.

2.3. SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE, NARKOTYKI I DOPALACZE WŚRÓD MŁODZIEŻY

Okres dojrzewania jest dla młodych ludzi czasem wyjątkowym. I to nie tylko dlatego, że bywa on okresem „burzy i naporu”, ale też dlatego, że jest to okres przełomowy między byciem już dorosłym, a pozostawaniem jeszcze dzieckiem. To właśnie w tym czasie młodzież próbuje sobie odpowiedzieć na pytanie „kim właściwie jestem?” czy „na ile mogę sobie pozwolić?”. Takie testowanie granic własnych możliwości ma swój oddźwięk także w sięganiu po substancje psychoaktywne.

Badacze wskazują, że duży wpływ ma na to środowisko, w którym obraca się młody człowiek. Jeśli w towarzystwie, w którym stosunkowo często przebywa, akceptuje się daną substancję i jednocześnie, osoby po nią sięgające, cieszą się w grupie znaczącym autorytetem, to

istnieje duże ryzyko, że i inni członkowie grupy będą po nie sięgać. W szczególności, jeśli z sięganiem po daną substancję wiążą się znaczne oczekiwania wobec pozytywnych doznań z nią związanych.

Co może być zatem sygnałem do niepokoju? Kiedy określone zachowania mogą być informacją o tym, że z młodym człowiekiem dzieje się coś niewłaściwego? Jednymi z pierwszych kwestii, które powinny zastanowić, są zmiany w wyglądzie fizycznym (zmiana sposobu ubierania, kwestie higieny). Często pojawiają się także zmiany w codziennych nawykach i przyzwyczajeniach – nowi przyjaciele, inne znajomości, sposób porozumiewania się czy nawet nawyki żywieniowe. Wraz z rozwojem nadużywania określonych substancji, u młodego człowieka mogą pojawić się także przedmioty niezbędne do jej zażywania jak np. bibułki, fifki czy rurki. Im dalszy etap zażywania istnieje szansa zaobserwowania także zmian w poziomie samooceny, w kontaktach z rodziną i rówieśnikami, niechęć do podejmowania niektórych, dotychczas lubianych, aktywności czy nawet wrogość i agresja.

2.4. UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

Uzależnienia behawioralne to nowa grupa uzależnień psychicznych, które wiążą się z nałogowym wykonywaniem pewnych przyjemnych czynności. Ich realizacja prowadzi do krótkotrwałego uczucia euforii i ulgi, po czym pojawia się jeszcze silniejsza potrzeba ich powtórzenia. Prowadzi to do błędnego koła uzależnienia.

Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są: zakupoholizm, patologiczny hazard, kompulsywne objadanie się, uzależnienie od seksu lub pornografii, pracoholizm, uzależnienie od używania komputera i gier komputerowych, siecioholizm – uzależnienie od używania sieci internetowej, fonoholizm – uzależnienie od telefonu komórkowego i wiele innych.

Co trzeci nastolatek (33,6%) ma objawy problemowego użytkowania internetu, a trzech na stu – osiąga bardzo wysokie wskaźniki problemów. Z przeprowadzonych badań wynika, że konsekwencjami nadużywania internetu jest wysoka tolerancja oraz objawy somatyczne; takie jak ból w nadgarstku lub karku, zawroty głowy, pogorszenie wzroku, zmęczenie, niewyspanie. 64% nastolatków przyznaje się, że powinna mniej korzystać z telefonu. Prawie co trzeci nastolatek odczuwa potrzebę korzystania stale ze smartfona, 50% podaje, że korzysta z telefonu

dłużej niż zamierzała. Co trzeci nastolatek przyznaje, że nie jest w stanie funkcjonować bez smartfona, a co czwarty odczuwa zniecierpliwienie lub zdenerwowanie, gdy nie może z niego korzystać.

Nadmierne korzystanie z Internetu staje się dzisiaj niezwykle poważnym problemem społecznym. Na ryzyko uzależnienia szczególnie narażone są dzieci i młodzież, dla których Internet jest nieodłącznym elementem ich codziennej aktywności, życia społecznego oraz rozrywki. Badania pokazują, że problem staje się coraz bardziej poważniejszy i wymaga szybkiej reakcji rodziców, opiekunów i pedagogów. W Polsce 23% badanych nastolatków w wieku 11-16 lat stwierdziło u siebie przynajmniej jeden z badanych symptomów uzależnienia od Internetu. Wraz z wiekiem wzrasta liczba godzin dziennie przeznaczonych na korzystanie z komputera.

Jak w przypadku każdej terapii największe znaczenie ma silna wola i wewnętrzna motywacja osoby uzależnionej. Trzeba się przygotować, że jest to proces długotrwały, trudny, czasem także nieskuteczny. Podjęcie pracy nad sobą jest jednak jedyną słuszną drogą, jaką może pójść osoba uzależniona, dotyczy to także dzieci i młodzieży. Dostępne badania wskazują, że w przypadku leczenia uzależnień behawioralnych zarówno u dorosłych, jak i u dzieci i młodzieży najskuteczniejsza jest terapia poznawczo-behawioralna oraz dialog motywujący. Nadrzędnym celem psychoterapii jest analiza zachowań - sytuacji, które sprzyjają temu, że jednostka podejmuje się danego zachowania. Kolejnym krokiem jest zmiana szkodliwych nawyków i nauka nowych, skutecznych metod radzenia sobie z emocjami i sytuacjami problemowymi. W przypadku terapii uzależnień behawioralnych dzieci i młodzieży łączy się terapię indywidualną z terapią grupową lub rodzinną. Warto wspomnieć, że w przypadku uzależnień behawioralnych stosowana może być także farmakoterapia. Leczenie ma na celu stabilizację nastroju lub/i redukcję depresji, która może towarzyszyć uzależnieniom, tak chemicznym, jak i behawioralnym.

2.5. WPŁYW PANDEMII

Pandemia ma ogromny wpływ na naszą psychikę. Stres, niepewność, izolacja oraz długotrwałe ograniczenie kontaktów społecznych, obawy o zdrowie swoje i najbliższych, itp. przyczyniły się do pogorszenia zdrowia psychicznego wśród dorosłych oraz dzieci i młodzieży.

Sytuacja pandemii spowodowała narastanie problemów wśród dzieci i nastolatków. Dotyczą one przede wszystkim zaburzeń nastroju, jego obniżenia, stanów depresyjnych, lękowych, samookaleczeń, myśli samobójczych, jak również sięgania po alkohol i inne substancje psychoaktywne. Charakterystyczną cechą jest zjawisko abulii, które może być objawem współistniejącym przy depresji. Abulia to zaburzenie polegające na całkowitym braku motywacji do działania.

Izolacja ujawniła różne problemy rodzinne, i to nie tylko w domach dysfunkcyjnych, gdzie jest alkohol i przemoc. Rozluźniły się nasze relacje, powstał dystans nie tylko fizyczny, ale również psychiczny, który zapewne przełoży się na funkcjonowanie rodziny.

Niepewność, presja, samotność, problemy z tożsamością, przeniesienie relacji do internetu, ograniczenie kontaktów rówieśniczych zaszkodziły nie tylko młodym osobom. Dzieciom, młodzieży coraz trudniej jest znaleźć stabilny punkt odniesienia. Internetowy i medialny szum oraz chaos informacyjny nie ułatwiają tego zadania. Przeniesienie wielu relacji do sieci i mediów społecznościowych powoduje osłabienie i mniejszą stabilność więzi między ludzkich.

To wszystko może doprowadzić to większych problemów psychicznych, sięgania po substancje psychoaktywne w celu „poradzenia” sobie z problemami. Dodatkowo zwiększone korzystanie z komputerów, telefonów, przeniesienie zakupów i rozmów do internetu może przyczynić się do uzależnień behawioralnych.

2.6. WPŁYW INFLACJI

Inflacja jako zjawisko dotyka wszystkich dziedzin gospodarki. Jej wpływ szczególnie odczuwalny jest w cenach towarów, które jak wynika z raportu GUS, wzrosły aż o 19,5 punktu procentowego w porównaniu z zeszłym rokiem. Wśród drożejących produktów znajdują się także alkohole, płacimy za nie aż o 11,8 punktu procentowego więcej niż rok temu. Choć wzrost cen ma znaczenie, to wcale nie pijemy mniej niż wcześniej. Od 2014 r. w danych dotyczących spożycia wyrobów alkoholowych na jednego mieszkańca obserwowana jest tendencja wzrostowa. Co prawda wysokie ceny spowodowały spadek spożycia napojów wysokoprocentowych, niestety z raportów wynika że rośnie zainteresowanie alkoholami niskoprocentowymi tj. wino, piwo, cydr.

Szkody wywołane przez uzależnienia mieszczą się w szerokim zakresie: od zakłóceń porządku publicznego do bardziej poważnych konsekwencji, takich jak problemy małżeńskie, molestowanie dzieci, przestępczość, agresja czy morderstwo. Ogólnie rzecz biorąc, wyższy poziom spożycia alkoholu i środków odurzających pociąga za sobą poważniejsze przestępstwa.

III. CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU

Głównym celem Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców miasta i Gminy Boguchwała. Podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury spożycia i wzorów używania napojów alkoholowych. Prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Głównym założeniem programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii powinno być ograniczanie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem używania środków psychoaktywnych, poprzez rozwój działań związanych z profilaktyką i terapią uzależnień, wzrost społecznej świadomości, przeciwdziałanie powstawaniu i redukcja następstw używania substancji psychoaktywnych, integrację społeczną i zawodową osób uzależnionych oraz doskonalenie współpracy pomiędzy poszczególnymi instytucjami, szkołami i urzędami.

W Gminnym programie Profilaktyki uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach jako podstawowy element pracy z dziećmi i młodzieżą w zakresie opóźnienia inicjacji alkoholowej i późniejszych skutków sięgania po substancje psychoaktywne.

Działanie 1

Wspomaganie działalności organizacji pozarządowej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z uwzględnieniem Narodowego Programu Zdrowia.

Część zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny przyjąć instytucje i organizacje pozarządowe, które mogą stać się ważnym partnerem współrealizującym zadania na poziomie gminy.

Uwzględniając Narodowy Program Zdrowia pożądanym jest, aby wszyscy- niezależnie od wieku czy miejsca zamieszkania, mieli większą świadomość tego, jak ich zachowania wpływają na zdrowie.

Celem działań w tym zakresie będzie:

- zmniejszenie aktualnie występujących rozmiarów problemów alkoholowych,
- likwidacja barier pomiędzy dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych a ich rówieśnikami,
- ochrona i promocja zdrowia w taki sposób, aby mieszkańcy prowadzili zdrowszy tryb życia i mogli jak najdłużej cieszyć się zdrowiem i pełnym uczestnictwem w pracy, życiu społecznym i rodzinnym.

Osiągnięciu założonego celu służyć będzie:

- dofinansowanie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, szczególnie w zakresie prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą, organizacji festynów z elementami kampanii edukacyjnych związanych z promocją zdrowia i profilaktyką problemów społecznych oraz rozgrywek sportowych z elementami profilaktyki przeciw uzależnieniom.

Działanie 2

Profilaktyczne oddziaływanie wobec dzieci i młodzieży szkolnej oraz dorosłych.

Niezwykle ważne jest edukowanie młodzieży i dorosłych o negatywnych skutkach zażywania szkodliwych substancji. Edukowanie to mogłoby się odbywać zarówno w postaci otwartych warsztatów, wykładów, spotkań z młodzieżą, a także poprzez opracowanie kampanii społecznych mających na celu uwrażliwienie opinii społecznej na problemy związane z paleniem papierosów, piciem alkoholu, paleniem marihuany, zażywania dopalaczy.

W związku z Narodowym Programem Zdrowia pożądanym jest propagowanie zdrowego trybu życia oraz wprowadzanie profilaktyki uzależnień m.in. od komputera, internetu.

Cel działania:

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie problemów alkoholowych poprzez:

- prowadzenie i dofinansowanie w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci,

młodzieży oraz rodziców, na temat wszystkich uzależnień, w tym profilaktycznych spektakli teatralnych, programów tanecznych, muzycznych, komputerowych, sportowych;

- wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych realizowanych przez młodzież, skierowanych do rówieśników;
- współorganizowanie i dofinansowanie lokalnych kampanii edukacyjnych, związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, takich jak: festyny, pikniki, uroczystości integracyjne;
- udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- propagowanie zdrowego sposobu spędzania wolnego czasu;
- organizowanie alternatywnego spędzania czasu poprzez upowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży. Dofinansowanie zajęć pozalekcyjnych, zajęć sportowych i rekreacyjnych
- organizowanie na terenie gminy konkursów plastycznych, literackich, itp. o tematyce antyalkoholowej (zakup nagród),
- Organizacja imprez kulturalnych, sportowych, profilaktycznych dla osób starszych,
- udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł,
- podejmowanie na terenie szkół i przedszkoli działań profilaktycznych skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli,
- organizowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży poprzez różnego rodzaju warsztaty, zajęcia tematyczne, zajęcia sportowo-rekreacyjne i itp.,
- informowanie o niebezpieczeństwie uzależnień (alkohol, narkotyki, dopalacze, behawioralne),
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii oraz współpraca w tym zakresie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komisariatem Policji w Boguchwale, Ośrodkami Kultury, Stowarzyszeniami, Fundacjami jak również Parafiami z terenu Gminy Boguchwała,

- realizacja celów terapii uzależnień behawioralnych, poprzez powstrzymanie nałogowych zachowań, które wyniszczają życie człowieka, oraz nauka radzenia sobie z wyzwaniami życiowymi w zdrowy sposób - bez nałogu,
- podniesienie wśród młodzieży świadomości ryzyka związanego z hazardem i innymi uzależnieniami behawioralnymi, kształtowanie postaw prozdrowotnych, wzmocnienie czynników chroniących,
- zwiększenie kompetencji zawodowych realizatorów programów profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie uzależnień behawioralnych, nabycie nowych umiejętności przez pracowników ośrodków gier losowych, sprzyjających kreowaniu postaw odpowiedzialnego grania,
- realizacja zajęć edukacyjnych dla rodziców na temat zasad korzystania przez dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z Internetu i wskazanie im, jak poprzez wprowadzanie określonych zasad i monitorowanie, ograniczyć ryzyko problemowego użytkowania oraz przekazanie dzieciom i młodzieży instrukcji, jak używać Internetu w sposób bezpieczny i jak zachować zdrową równowagę między korzystaniem z technologii (w Internecie i poza nim) i innymi aktywnościami,
- organizacja zajęć edukacyjnych i profilaktycznych w celu reintegracji osób uzależnionych od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Działanie 3

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej.

Podstawowym zadaniem samorządu gminnego jest zwiększenie dostępności terapii uzależnienia i współuzależnienia dla mieszkańców Gminy.

Na terenie Gminy działa Poradnia Specjalistyczna i telefon zaufania „ARKA” dla osób uzależnionych i współuzależnionych, w której raz w tygodniu przez 2 godziny pełnią dyżury specjaliści: psycholog, doradca rodzinny, terapeuta uzależnień, seksuolog.

Fundacja „Auxilium” działa na terenie Gminy Boguchwała od 24 marca 2022 r. Odział Poradni Specjalistycznej „ARKA” prowadzony przez Fundację „Auxilium” udziela bezpłatnej

pomocy z zakresu psychologii, psychoterapii, prawa, doradztwa rodzinnego oraz terapii uzależnień osobom borykającym się z różnymi trudnościami życiowymi, a także prowadzi telefon zaufania, gdzie każdy będący w potrzebie może zostać wysłuchany i uzyskać wsparcie. Uzupełnieniem działalności są działania psychoprofilaktyczne, psychoedukacja i edukacja zdrowotna dla dzieci i młodzieży, a także szkolenia dla mieszkańców Gminy Boguchwała w ramach wspierania osób i rodzin.

Cel działania:

- leczenie osób uzależnionych od alkoholu oraz zmniejszenie ich śmiertelności i degradacji psychologicznej;
- zmniejszenie ilości i dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego związanego z nadużywaniem alkoholu i stosowanie przemocy wobec członków rodzin.

Osiągnięciu założonego celu służyć będzie:

- prowadzenie konsultacji i poradnictwa na terenie Poradni Specjalistycznej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w kryzysie, z problemem uzależnienia w rodzinie
- podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności do podjęcia leczenia osób uzależnionych, w tym:
  - przyjmowanie zgłoszeń dotyczących nadużywania alkoholu;
  - informowanie o miejscach odbywania terapii uzależnień;
  - prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego;
  - kierowanie osób nadużywających alkoholu na terapię i leczenie odwykowe;
  - zlecanie biegłym psychiatrze i psychologowi wykonania badań i sporządzenia opinii z zakresu uzależnienia od alkoholu;
  - kierowanie do sądu wniosków o wydanie orzeczenia zobowiązującego do poddania się leczeniu odwykowemu;
  - wnoszenie opłat sądowych do wniosku GKRPA w sprawach zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie lecznictwa odwykowego;
  - uczestnictwo członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych w Boguchwale w specjalistycznych szkoleniach;

- informowanie w miejscach publicznych o chorobie alkoholowej, jej skutkach oraz możliwościach leczenia (w formie ulotek, plakatów, publikacji, informacji na stronie internetowej);
- wspieranie działań Zespołu Interdyscyplinarnego koordynującego pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- podnoszenie kompetencji kadry m.in. z zakresu profilaktyki alkoholowej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie (kursy, szkolenia) itp.;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;

Działanie 4

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.

13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W celu podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art.15 ustawy, planuje się zmniejszanie naruszeń prawa na rynku alkoholowym poprzez:

- współpracę z Policją,
- przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu i podejmowanie działań interwencyjnych w zgłoszonych sytuacjach sprzedaży napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim oraz na kredyt lub pod zastaw, zaś w przypadku naruszenia zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora,
- opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Boguchwale, wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, pod kątem zgodności z Uchwałą Rady Gminy Boguchwała w sprawie ustalenia na terenie Gminy maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- podjęcie działań edukacyjnych, skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych,

mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,

- wsparcie działań służących ograniczeniu występowania zjawiska kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem innych środków psychoaktywnych.

IV. ZADANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, tym:

- motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego,
  - udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
  - kierowanie osób zgłoszonych do GKRPA na badania specjalistyczne,
  - kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
1. Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz prowadzenie działalności informacyjnej.
  2. Opiniowanie:
    - projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
    - projektów uchwał dotyczących limitu sprzedaży oraz usytuowania na terenie Gminy Boguchwała punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
    - zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej w Boguchwale w zakresie określonym w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wyrażanie opinii w tej sprawie w drodze postępowania,
  3. Udział w przeprowadzaniu kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.

V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Przewodniczącemu i Sekretarzowi Komisji za udział w posiedzeniach oraz udział w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych przysługuje każdorazowo wynagrodzenie za pracę w wysokości 13% najniższego wynagrodzenia krajowego obowiązującego na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2023 r. (Dz.U. 2023 poz. 1893).
2. Członkom oraz Zastępcy Przewodniczącego Komisji za udział w posiedzeniach oraz udział w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych przysługuje każdorazowo wynagrodzenie za pracę w wysokości 11% najniższego wynagrodzenia krajowego obowiązującego na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2023 r. (Dz.U. 2023 poz. 1893).
3. Udział Przewodniczącego, Zastępcy Przewodniczącego lub Członków Gminnej Komisji w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz grup roboczych, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie odbywa się w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

VI. REALIZATORZY

W ramach realizacji Programu w 2024 r., Gmina będzie współpracować z:

1. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Boguchwale,
2. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Zespołem Interdyscyplinarnym w Boguchwale,
4. Komisariatem Policji w Boguchwale,
5. Strażą Miejską w Boguchwale,
6. Miejskim Centrum Kultury w Boguchwale,
7. Lokalnym Ośrodkiem Kultury „Wspólnota” w Zgłobniu,

8. Lokalnym Ośrodkiem Kultury „Razem” w Niechobrze,
9. Gminną Biblioteką Publiczną w Boguchwale,
10. Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień w Rzeszowie,
11. Organizacjami pozarządowymi i innymi Instytucjami.
12. Kościołami z Gminy Boguchwała
13. Radnymi z Gminy Boguchwała
14. Sołtysami z Gminy Boguchwała
15. Szkołami z Gminy Boguchwała

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Wydatki na realizację GPP i RPA w 2024 r. zaplanowano w kwocie 500 000,00 zł. Na opisaną kwotę składają się środki pochodzące z dwóch źródeł:

1. wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 11 (1) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – tzw. „korkowe”,
2. wpływy z tytułu wprowadzonego podatku od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml – art. 9 (2) ust. 11 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – tzw. „podatek od małpek”.

Łącznie na realizację programu w 2024 r. zaplanowano kwotę 500 000,00 zł;

Z czego na:

Przeciwdziałanie alkoholizmowi – 476 000,00 zł

Przeciwdziałanie narkomanii – 24 000,00 zł.

Wyodrębnienie środków na przeciwdziałanie alkoholizmowi i przeciwdziałanie narkomanii jest konieczne ze względu na klasyfikację budżetową.

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY PROGRAMU

1. Podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Boguchwała wobec skutków nadużywania napojów alkoholowych.
2. Zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem spożycia napojów alkoholowych.
3. Udzielenie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.
4. Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach poprzez modyfikowanie stylu życia, wolnego od wszelkich używek szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
5. Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat różnych form przemocy i faktu, że jest to przestępstwo, na które nie ma przyzwolenia we współczesnym świecie.
6. Podniesienie kompetencji psychospołecznych, czyli naukę radzenia sobie z emocjami i stresem, porozumiewania się i utrzymywania dobrych relacji interpersonalnych, podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, twórczego i krytycznego myślenia, samoświadomości i empatii .

